

Høyesterett i plenum behandler 4. og 5. mai saker om manglende jurybegrunnelse

Høyesteretts ankeutvalg har tillatt fremmet til Høyesterett to straffeanker hvor det under henvisning til Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 6 nr. 1 og Den europeiske menneskerettsdomstols (EMDs) dom 13. januar 2009 i saken Taxquet mot Belgia er anført at lagmannsrettens dom er beheftet med saksbehandlingsfeil fordi lagrettens - juryens - fellende kjennelse ikke er begrunnet. Justitiarius i Høyesterett har bestemt at ankesakene skal avgjøres av Høyesterett i plenum. Sakene er berammet til 4. og 5. mai 2009.

Nærmere om de to sakene:

Sak nr. 2009/202:

N ble ved Sandefjord tingretts dom 19. september 2008 dømt for overtredelse av straffeloven § 192 første ledd bokstav a, § 195 første ledd første straffalternativ, § 199 første ledd, § 201 bokstav c, samt straffeloven § 219 første ledd. Straffen ble satt til fengsel i 3 år. Grunnlag for domfellelsen for seksuallovbrudd var at retten fant det bevist at N var skyldig i minimum 70 voldtekter mot stesønnen A (fra 10-12 års alder). N ble også dømt til å betale oppreisning stor hhv. kr 150 000 og 50 000 til sine to stebarn A og B.

Domfelte anket tingrettens dom. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt samtlige tiltaleposter, subsidiært straffutmålingen. Domfelte begjærte også ny behandling av de sivile krav. Ved Agder lagmannsretts beslutning 17. oktober 2008 ble anken i sin helhet henvist til ankeforhandling, jf. straffeprosessloven § 321 tredje ledd (tiltalens post I og II) jf. annet ledd (tiltalens post III-V).

Etter at lagretten (med det tilstrekkelige stemmeflertall) hadde svart ja på de 5 spørsmål den hadde fått seg forelagt, ble N ved Agder lagmannsretts dom 16. januar 2009 på ny dømt etter tiltalen. Straffen ble satt til fengsel i 5 år. N ble også dømt til å betale oppreisning stor hhv. kr 150 000 og 75 000 til sine to stebarn A og B.

Domfelte har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen, subsidiært reaksjonsfastsettelsen. Ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 25. februar 2009 (HR-2009-00459-U) ble anken tillatt fremmet for så vidt gjelder saksbehandlingen. For øvrig ble anken ikke tillatt fremmet, jf. straffeprosessloven § 323.

Sak nr. 2009/397:

Saken gjelder anke til Høyesterett i sak om drapsforsøk m.m.

A ble ved Oslo tingretts dom 3. juni 2008 dømt for medvirkning til forsøk på drap på fire personer, jf. straffeloven § 233 jf. § 49 (heretter kalt drapsforsøk I); trusler under særdeles skjerpene omstendigheter, jf. straffeloven § 227 jf. § 232; medvirkning til grovt skadeverk, jf. straffeloven § 292 jf. § 291, oppbevaring av skytevåpen i den hensikt å begå en forbrytelse, jf. straffeloven § 161; samt brudd på våpenlovgivningen og falsk anmeldelse.

Ved den samme dom ble han frifunnet for planlegging og trusler om terrorhandlinger, jf. straffeloven § 147 a tredje jf. annet ledd; ett tilfelle av drapsforsøk (heretter kalt drapsforsøk II); samt for å ha inngått forbund med noen om å forøve ran, jf. straffeloven § 269 nr. 1.

Straffen ble satt til forvaring med en tidsramme på 8 år, og en minstetid på 4 år. A ble også dømt til å betale erstatninger som totalt beløp seg til snaut kr 250 000.

A anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt de fire tilfellene av drapsforsøk (i idealkonkurrens) han ble domfelt for (drapsforsøk I), subsidiært reaksjonsfastsettelsen. Han begjærte også ny behandling av de sivile krav. Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt frifinnelsen for det femte tilfellet av drapsforsøk (drapsforsøk II)

Ved Borgarting lagmannsretts beslutning 26. september 2008 ble begge anker henvist til ankeforhandling, jf. straffeprosessloven § 321 tredje ledd.

Lagmannsretten var satt med lagrette, jf. straffeprosessloven § 352. Lagretten ble forelagt to hovedspørsmål; ett for så vidt gjaldt tiltalen for drapsforsøk I og ett for så vidt gjaldt tiltalen for drapsforsøk II. Lagretten svarte nei på hovedspørsmålet vedrørende drapsforsøk I, og ja på hovedspørsmålet vedrørende drapsforsøk II.

Ved Borgarting lagmannsretts dom 20. februar 2009 ble A - etter at lagmannsretten hadde lagt lagrettens kjennelse til grunn - dømt for ett tilfelle av drapsforsøk. Som følge av at A ble frifunnet for dette drapsforsøket i tingretten, og i stedet (ved nedsubsumering) domfelt for trusler under særdeles skjerpene omstendigheter, jf. straffeloven § 227 jf. § 232, ble - da domfellelsen for drapsforsøk i lagmannsretten konsumerte domfellelsen i tingretten for trusler - tingrettens dom på dette punkt opphevet, og det ble avsagt frifinnelsesdom for tiltalen for trusler under særdeles skjerpene omstendigheter, jf. straffeprosessloven § 342 annet ledd.

Straffen for drapsforsøket og de forholdene A ble rettskraftig domfelt for i tingretten ble igjen satt til forvaring med en tidsramme på 8 år, denne gang med en minstetid på 3 år og 4 måneder. A ble også dømt til å betale erstatning til enkelte av de fornærmede i saken.

A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen, subsidiært reaksjonsfastsettelsen. Ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 12. mars 2009 (HR-2009-00583-U) ble anken tillatt fremmet for så vidt gjelder saksbehandlingen. For øvrig ble anken nektet fremmet, jf. straffeprosessloven § 323.